

	8.May	15.May	Değişim		8.May	15.May	Değişim
BIST-100 Endeksi	97.845	99.768	% 2,0 ▲	EUR/USD	1,0840	1,0815	-% 0,2 ▼
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	%9,06	%9,18	12 bp ▲	USD/TL	7,0820	6,8992	-% 2,6 ▼
Türkiye 5 Yıllık CDS	643	616	-27 bp ▼	EUR/TL	7,6766	7,4628	-% 2,8 ▼
MSCI GOÜ Borsa Endeksi	912	901	-% 1,2 ▼	Altın (USD/ons)	1.701	1.741	% 2,4 ▲
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%0,68	%0,64	-4 bp ▼	Petrol (USD/varil)	31,0	32,5	% 4,9 ▲

bp: baz puan

Geçtiğimiz hafta dünya gündeminde salgına yönelik ikinci dalga endişeleri, ABD ve Çin arasında tansiyonun yeniden yükselmesi ve küresel para politikalarındaki gevşeme sürecinde sona yaklaşıldığına ilişkin görüşler öne çıktı. Hafta boyunca özellikle ABD ve Euro Alanı'nda açıklanan veriler salgının ekonomi üzerindeki tahribatının sürdüğünü ortaya koydu. Yurt içinde de yoğun bir veri akışı izlenirken, ekonomik aktivedeki zayıf seyrin devam etti. Geçen hafta ekonomik toparlanmanın seyrine ilişkin artan soru işaretlerinin de etkisiyle gerek küresel gerekse yurt içi finansal piyasalarda dalgalı bir seyrin izlendi. Geçen haftaya 7,08 seviyesinden başlayan USD/TL, Türkiye'nin yeni döviz takas hatları kurabileceğine ilişkin olumlu beklentilerin de etkisiyle 6,90 seviyesinin altına indi. Bu hafta yurt içinde Perşembe günü gerçekleştirilecek TCMB toplantısı yakından takip edilecek.

ABD'de açıklanan veriler olumsuz bir tablo çiziyor.

Koronavirüs salgını sebebiyle ABD'de istihdam kayıplarının sürdüğü izlendi. Haftalık işsizlik maaşı başvuruları 2,98 milyon kişi ile bir önceki haftanın altında kalsa da 2,5 milyon olan beklentilerin üzerinde gerçekleşti. Son veriyle birlikte Mart ortasından itibaren işsizlik maaşına başvuran kişi sayısı 36,5 milyona yükseldi. Salgın öncesinde 200 bin kişi civarında seyreden başvurular son 50 yılın en düşük düzeylerinde bulunuyordu.

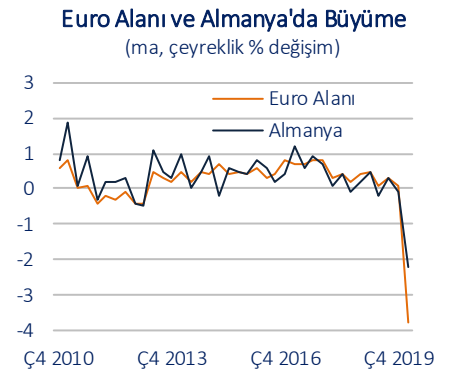
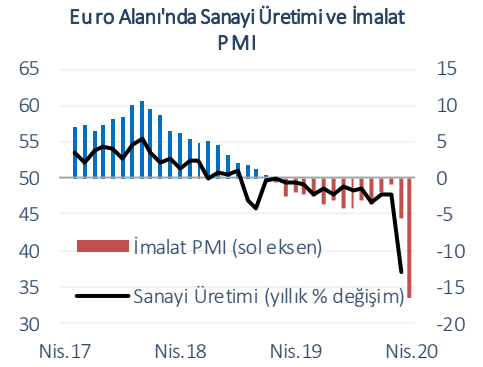
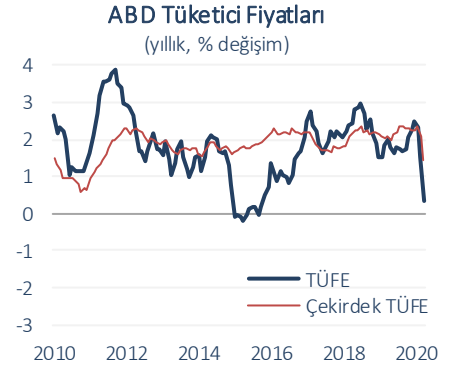
ABD'de sanayi üretim endeksi Nisan ayında tarihindeki en hızlı aylık düşüşü kaydederek %11,2 oranında gerilerken, kapasite kullanım oranı %64,9 ile 2009'daki en düşük seviyesinin 1,8 puan altında gerçekleşti. Perakende satışlar da bu dönemde aylık bazda %16,4 oranında düşerek, verinin açıklanmaya başladığı 1992 yılından beri görülen en büyük gerilemeyi kaydetti. Ülkede enflasyon göstergeleri de düşük düzeylerde gerçekleşti. Tüketici fiyatları Nisan'da aylık bazda %0,8 azalarak Aralık 2008'den bu yana en yüksek aylık düşüşünü kaydederken, TÜFE'deki yıllık artış %0,3 oldu. Çekirdek TÜFE de aylık bazda %0,4 azalarak 1957'den bu yana en düşük değerini aldı. ÜFE de aylık bazda %1,3 düşüş kaydetti.

Fed Başkanı Powell, negatif faiz politikasını desteklemediklerini söyledi.

Fed Başkanı Powell 13 Mayıs tarihinde yaptığı konuşmasında, ekonomik görünümün çok belirsiz olduğunu ve ekonomiye ilişkin aşağı yönlü risklerin yüksek olduğunu vurgularken, negatif faiz konusundaki görüşlerinin değişmediğini, bu konuyu değerlendirmediklerini belirtti. ABD ekonomisinde toparlanmanın uzun bir zamana yayılabileceğini ifade eden Powell, ekonomiyi desteklemek için maliye politikasında ilave tedbirlerin gerekebileceğini de vurguladı.

Euro Alanı'nda sanayi üretimi Mart ayında %11,3 azaldı.

Euro Alanı'nda sanayi üretimi, salgına karşı alınan tedbirlerin geniş ölçüde uygulanmaya başladığı Mart ayında bir önceki aya göre %11,3 azalırken, yıllık bazda %12,9 geriledi. AB ülkeleri arasında aylık bazda sanayi üretiminde en fazla düşüş % 28,4 ile İtalya'da gerçekleşti. Euro Alanı ekonomisi yılın ilk çeyreğinde %3,8 oranında küçülürken, bölgenin en büyük ekonomisi olan Almanya'da ekonomik aktivite beklentiler paralelinde %2,2 oranında daraldı.

Kaynak: Datastream

Cari açık, Mart ayında 4,9 milyar USD oldu.

Cari açık Mart ayında 4,9 milyar USD ile piyasa beklentilerinin üzerinde gerçekleşti. Bu hızlı genişlemede, dış ticaret açığının yıllık bazda yaklaşık 6 katına çıkmasının yanı sıra virüs salgını nedeniyle hizmet gelirlerinde yaşanan düşüş de önemli rol oynadı. Böylece, Mart 2020 itibarıyla 12 aylık cari işlemler fazlası 1,5 milyar USD'ye geriledi. Dünya genelinde salgına karşı alınan önlemlerin kademeli olarak gevşetilmesine rağmen, kısa vadede dış ticaret ve turizm gelirlerinin cari denge üzerinde baskı yaratmaya devam edeceğini tahmin ediyoruz ([Ödemeler Dengesi raporumuz](#)).

Sanayi üretimi Mart ayında yıllık bazda %2 düştü.

Takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi Mart ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %2 oranında geriledi. Bu dönemde dayanıklı tüketim malı imalatındaki %16,6'lık gerileme dikkat çekti. İmalat sanayiinde, en büyük daralma %20,3 ile motorlu kara taşıtlarında olurken, bunu %16,5 ile giyim eşyası, %15,3 ile diğer ulaşım araçları izledi. Aynı dönemde gıda, kağıt ürünleri ve kimyasal ürünlerin imalatında ise %5'in üzerinde artışlar kaydedildi. İlk iki ayda sanayi üretiminde kaydedilen yüksek oranlı artışlar sayesinde ilk çeyrekte sanayi üretimindeki büyüme %4,4 oldu. Cuma günü yayımlanan TCMB Beklenti Anketi'ne göre katılımcılar 2020'de Türkiye ekonomisinin %1,3 daralacağını tahmin ediyor.

Merkezi Yönetim Bütçesi Nisan ayında 43,2 milyar TL açık verdi.

Koronavirüs salgını ile mücadele kapsamında alınan önlemlerin bütçe göstergeleri üzerinde Mart ayında gözlenmeye başlanan etkileri Nisan'da da devam etti. Bütçe açığı Nisan'da yıllık bazda %136 genişleyerek 43,2 milyar TL düzeyinde gerçekleşti. Mart ayında bütçe açığı 43,7 milyar TL olmuştu. Nisan'da bütçe gelirleri yıllık bazda %13,1 artarak 65,2 milyar TL olurken, bütçe harcamaları %42,7'lik yükselişle 108,4 milyar TL'ye çıktı. Yılın ilk dört ayında bütçe gelirlerinde ve harcamalarında kaydedilen artışlar sırasıyla %16,3 ve %19,2 oldu. Aynı dönemde 72,8 milyar TL olan bütçe açığı 2020 yılı için belirlenmiş olan açık tahmininin %50'sini aştı ([Bütçe Dengesi raporumuz](#)).

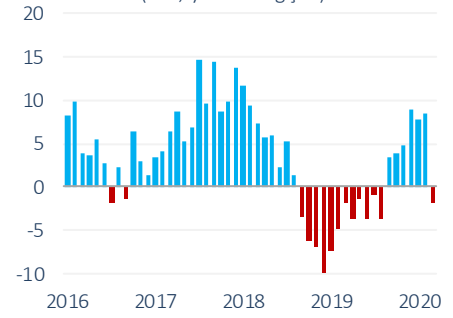
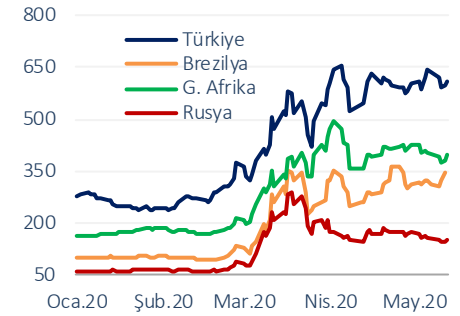
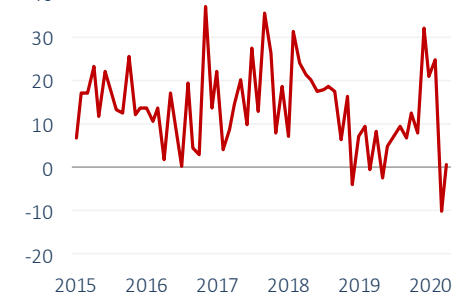
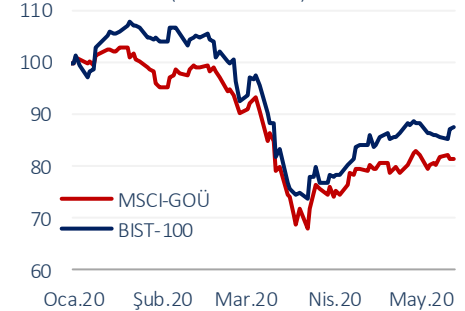
Konut satışları Nisan ayında yıllık bazda %55,5 oranında geriledi.

Türkiye'de konut satışları Nisan ayında yıllık bazda %55,5 oranında azalarak 42.783 adet oldu. İpotekli satışlar yıllık bazda %23,9, diğer satışlar %65,1 oranında geriledi. Yılın ilk 4 aylık döneminde ise, ipotekli konut satışlarının yıllık bazda %141,4 yükselmesiyle toplam konut satışları %8,9 oranında artış kaydetti.

Finansal piyasalar...

Ekonomik faaliyetlerin kademeli olarak yeniden başlatılması kararlarının ardından ikinci dalga endişelerinin ortaya çıkması ve Fed başkanı Powell'ın ekonomik görünüme ilişkin risklere değindiği konuşması geçtiğimiz hafta küresel piyasalar üzerinde baskı yarattı. ABD'nin Çinli teknoloji şirketine yönelik çip arzını bloke etme yönünde harekete geçmesi ile Çin'in buna karşı tedbir alma konusunda hazır olduğuna dair haberler de piyasaları olumsuz etkiledi. Brent türü ham petrolün varil fiyatı üretim kısıntılarının yanı sıra küresel talebe ilişkin ılımlı toparlanma sinyalleri ile haftayı %4,9 artışla 32,5 USD seviyesinden tamamladı.

Yurt içinde BIST-100 endeksi haftalık bazda %2 artış kaydederken, 2 yıllık gösterge tahvilin bileşik faiz oranı 12 baz puan yükselişle %9,18 oldu. Türkiye'nin CDS primi hafta boyunca 27 baz puan azalarak haftayı 616 düzeyinde tamamladı. Geçen haftaya 7,08 seviyesinden başlayan USD/TL, Türkiye'nin muhtemel yeni döviz takas hattı anlaşmalarına ilişkin olumlu haberlerin etkisiyle 6,90 seviyesinin altına indi. Bu hafta yurt içinde Perşembe günü gerçekleştirilecek TCMB toplantısı öne çıkıyor.

Sanayi Üretim Endeksi
(TEA, yıllık % değişim)**5 Yıll Vadeli CDS Primleri**
(baz puan)**Vergi Gelirleri**
(yıllık, % değişim)**BIST-100 ve GOÜ Borsaları**
(31.12.19=100)

Veri Gündemi

		Dönemi	Piyasa Beklentisi	Önceki
19 Mayıs	ABD Konut Başlangıçları (adet)	Nisan	950 bin	1,216 milyon
	Almanya Zew Ekonomik Güven Endeksi	Mayıs	33,5	28,2
20 Mayıs	TR Tüketici Güven Endeksi	Mayıs	-	54,9
	Euro Alanı TÜFE, yıllık	Nisan	%0,4	%0,7
	Euro Alanı Tüketici Güven Endeksi, öncü	Mayıs	-23,4	-22,7
	Fed Toplantı Tutanakları	Nisan	-	-
21 Mayıs	TCMB PPK Toplantısı ve Faiz Kararı	Mayıs	-	%8,75
	ABD İmalat PMI, öncü	Mayıs	37,8	36,1
	ABD Hizmetler PMI, öncü	Mayıs	30	26,7
	ABD Haftalık İşsizlik Maaşı Başvuruları	11-15 Mayıs	2,42 milyon kişi	2,98 milyon kişi
	ABD İkinci El Konut Satışları (adet)	Nisan	4,3 milyon	5,27 milyon
	İngiltere İmalat PMI, öncü	Mayıs	35,0	32,6
	İngiltere Hizmetler PMI, öncü	Mayıs	24,0	13,4
22 Mayıs	TR İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı	Mayıs	-	%61,6
	Reel Kesim Güven Endeksi	Mayıs	-	66,8
	Euro Alanı İmalat PMI, öncü	Mayıs	38,0	33,4
	Euro Alanı Hizmetler PMI, öncü	Mayıs	25,0	12,0

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bařekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

Hatice Erkiletliođlu
Müdüř Yardımcısı
hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdüřü
alper.gurler@isbank.com.tr

İrem Turan Tař
Uzman Yardımcısı
irem.turan@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.